

HÄSTÄGARENS ANSVAR INFÖR SLAKT

Sammanfattning

Att avgöra när och hur hästens liv ska ta slut är ett väldigt jobbigt men nödvändigt beslut. Slakt är ett bra alternativ för hästen, för dig som hästägare såväl som ur ett hållbarhetsperspektiv. Slakterierna anpassar verksamheten för att passa hästar och hästägare för att få ett lugnt avslut. Om du vill veta mer om förloppet hittar du information på kunskapssajten HästSverige: [här](#). Du som hästägare har ett ansvar att säkerställa att hästen har god hälsa och är i rätt skick för att kunna tas emot på slakteriet. Nedan listas några viktiga punkter som du bör tänka på.

- Hästen måste ha ett komplett **originalpass**. Har hästen ett dublikatpass är den ej tillgänglig för slakt. Hästen måste kunna identifieras med passet och avsnittet gällande läkemedelsbehandlingar måste kunna läsas av för att säkerställa att den är tillgänglig för slakt.
- Hästen måste vara fri från läkemedel. Om hästen behandlats med läkemedel med **livstids slaktkarens** är hästen inte tillgänglig för slakt. Behandlingar med läkemedel med livstids slaktkarens ska skrivas in i passet, ett exempel på sådant läkemedel är Fenylbutazon vet och är ett vanligt förekommande inflammationsdämpande preparat. Hästägaren är skyldig att skicka in passet till passutfärdande organisation för att uppdatera hästens status som icke livsmedelsproducerande djur inom 14 dagar efter att den har tagits ut ur livsmedelskedjan.
- Om hästen medicinerat med läkemedel som finns med på ”**Hästlistan**” måste det också stå i passet. På ”Hästlistan” finns bland annat ämnet acepromazin som finns i många lugnande läkemedel, t ex Plegicil. vet, samt färgämnet fluorescein som används vid misstanke om sår på hornhinnan. Slaktkarens för de läkemedlen är sex månader, efter det är hästen tillgänglig för slakt.

Övriga läkemedelsbehandlingar skrivs inte in i passet och då är det upp till hästägaren att notera slaktkarens och ta ansvar för att hästen inte slaktas inom den tiden.

Nedan hittar du utförligare förklaringar om vad som gäller med pass och läkemedel för häst inför slakt:

Pass

För att hästen ska kunna slaktas måste den identifieras med sitt originalpass. Detta görs av ansvarig slakteripersonal och livsmedelsverkets godkända veterinär vid ankomst till slakteriet innan avlastning sker. Om hästens pass någon gång försvunnit eller förstörts och den fått ett duplikatpass får hästen inte slaktas. Anledningen till det är att man inte kan säkerställa att hästen inte fått läkemedel med livstids slaktkarens. Livsmedelsverkets utsände veterinär tittar särskilt på passets livsmedelssidor. Där finns två avsnitt, för läkemedel från ”Hästlistan” med sex månaders slaktkarens och för läkemedel med livstids slaktkarens. Den veterinär som behandlar en häst med något sådant läkemedel ansvarar för att fylla i det i passet. Ibland saknar äldre pass livsmedelssidorna och då får hästen inte slaktas. Om passet inte är tillgängligt i samband med behandling så får veterinären inte behandla hästen med preparat som har livslång karenstid.

Läkemedel

Läkemedel som ger livslång slaktkarens:

En del läkemedel har livstids slaktkarens vilket beror på att MRL-värdet (Maximum Residue Limit) inte finns framtaget. MRL-värde är lika med den högsta mängden av en substans som efter

en behandling får finnas kvar i ett livsmedel för att det ska vara ofarligt att konsumera. Värdet anges i koncentrationen av den aktiva substansen, mikrogram/kilo kött och är ett gränsvärde som ligger till grund för karenstiden. Karenstiden beror även på hur länge hästen behandlas samt hur läkemedlet ges (i blod, muskler, foder etc.) och kan variera från några timmar till månader i längd. Hästägaren är skyldig att skicka in passet till passutfärdande organisation för att uppdatera hästens status som icke livsmedelsproducerande djur inom 14 dagar efter att den behandlats med läkemedel som ger livslång slaktkarens.

Exempel på läkemedel med livslång slaktkarens:

Fenylbutazon vet. - oralt pulver. Antiinflammatorisk behandling

Gentaject vet. - injektionslösning. Behandling av infektioner

Isathalamic - ögonsalva. Behandling av ögoninfektioner

Prascend - tabletter. Behandling av PPID. Om det är möjligt ska hästen i första hand behandlas med läkemedel som har fastställda MRL-värden. I EU:s Förordning (EU) nr 37/2010, finns tabeller med godkända läkemedelssubstanser och MRL-värden, läs mer [här](#). Läkemedel som används på häst har inte fastställda MRL-värden för häst. Det innebär inte per automatik att hästen utesluts ur livsmedelkedjan, det finns nämligen två undantag gällande läkemedelsanvändning och MRL-värden. Den ena kallas kaskadprincipen och den andra kallas "Hästlistan".

Kaskadprincipen

Av olika skäl baserat på medicineringsbehovet kan veterinären på eget ansvar välja att ordinera ett godkänt läkemedel på ett annat sätt än det avsedda, under förutsättningen att substansen finns i listan i MRL-förordningen. Det kan handla om annan dos, administreringsätt, att läkemedlet är godkänt för ett annat djurslag eller i ett annat EU-land. Det kallas kaskadprincipen och kräver en tillagd slaktkarens på minst 28 dygn utöver den ordinarie slaktkarensen på läkemedlet.

Hästlistan (sexmånaderslistan)

"Hästlistan" som även kan kallas "sexmånaderslistan" är en lista på läkemedel utan MRL-värden som får användas på häst men en slaktkarens på sex månader måste tillämpas. Anledningen till "Hästlistan" är just problematiken gällande icke fastställda MRL-värden som inneburit att en stor del hästar uteslutits ur livsmedelskedjan vilket gjort att EU-kommissionen beslutat om ett 90-tal läkemedelssubstanser som anses nödvändiga på häst, [Förordning \(EG\) nr 1950/2006](#). Sex månader karens är en lång tid och hästen anses då säker för slakt och livsmedelsändamål. Om hästen blir behandlad med något av läkemedlen på listan ska veterinären skriva in det i passet samt informera hästägaren om karenstiden. Om hästen måste avlivas inom sex månader får den inte användas till livsmedel.

Hästägarens ansvar

Läkemedelsbehandlingar som inte behöver skrivas in i passet måste hästägaren själv ta ansvar för och se till att hästen inte slaktas innan slaktkarenstiden har gått ut. Det gäller läkemedel som har fastställt MRL-värde och därmed angiven slaktkarens samt behandlingar där kaskadprincipen tillämpas.

Du som hästägare har således ansvar att se till att läkemedelsbehandlingar som ska registreras i passet faktiskt återges där.